

Helsinki 16.2.2016/ra

Dn:o 267/05/201

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

maija.ronka@lvm.fi

viitteenne: LVM/1996/13/2015

asia: lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi massadatasta ja mydatasta

kuultava: tietosuojavaltuutettu

Kiitän mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja esitän lausuntonani kunnioittavasti;

Käsiteltävänä olevassa asiakirjassa on ilahduttavasti huomioitu henkilötietojen suoja ja muut siihen liittyvät perusoikeudet.

Koska lausuntopyynnössä pyydetään lausunnonantajia tekemään ehdotuksia toimien täydentämiseksi, esitän;

Käsitykseni ja kokemukseni mukaan asiassa voidaan tunnistaa ainakin kolmen tasoisia toimijoita: poliittinen taso, hallinnon taso ja liiketoimintaa harjoittavien taso. Käsiteltävänä oleva luonnos näyttäisi keskittyvän hallintoon ja sen toimenpiteisiin jättäen samalla vähemmälle huomiolle poliittisenohjauksen tason ja liiketoimijoiden tason.

Edellä sanomallani tarkoitan, että ”strategioiden luvattuna maana” tunnetussa maassamme näyttäisi puuttuvan selkeä poliittisen tason koordinointi. Siten eri hallinnonalat edelleen toimivat usein jopa toisistaan tietämättä ja pahimmillaan eri suuntiin asioita kehittäen. Eduskunnan hallintovaliokunnan

kannanoton mukaan tietohallintolaki ei ole toiminut toivotulla tavalla. Muutoinkaan lainsäädäntömme ei ole kaikilta osiltaan ajanmukainen. Käynnissä on ollut esimerkiksi arkistolain, julkisuuslain ja henkilötietolain arviointi, joka tapahtui ainakin aluksi opetus- ja kulttuuriministeriön johdolla. Nyt käsiteltävänä oleva strategia on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Oikeusministeriö vastaa esimerkissäni julkisuusperiaatteen edellyttämistä säädöksistä. Niillä on merkitystä esimerkiksi avoimen datan saatavuuden kannalta. Valtiovarainministeriö pyrkii ohjaamaan esimerkiksi tietoturvallisuustoimintaa. Kuka tai miten koordinoidaan tässä esimerkissäni mainittujen ministeriöiden toimintaa? Siirryttäessä piakkoin Euroopan unionin tietosuoja-asetuksen aikakauteen olisi maassamme erinomainen mahdollisuus arvioida uudelleen koko kansallisen lainsäädäntömme ”kunto” samalla kun toteutetaan hallitusohjelman mukaisia normienpurkutalkoita.

Toisaalta liiketoimintaa harjoittavat yritykset, erityisesti pk- ja start up -yritykset on jätetty aika yksin. Niille ei ole datan käsittelyyn ja informaatio-oikeuteen liittyviä asiantuntijapalveluita juurikaan käytettävissään. Maassamme vallitsee edelleen merkittävä osaamisvaje. Myös palveluvaje on kouriintuntuva, eikä tiedossani ole ”data tsaaria”, joka voisi yrityksiä auttaa. Valitettavasti tietosuojavaltuutettu osaltaan lainvalvonnasta vastaavana viranomaisena ei voi tarvittavan kattavia palveluita tuottaa. Kun samalla on käynnissä eurooppalaisten digitaalisten sisämarkkinoiden kehittäminen, on vaarana, että menetämme innovaatiotoimiemme tuottamat hyödyt ja siten jäämme hyötymättä sisämarkkinoista.

Kunnioitavasti

Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu